

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОСВІТА І ЗДОРОВ'Я ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ І ЗДОРОВ'Я

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова

2023 р.

УДК 37.215.31-253.6:[796+613](072)

Матеріали п'ятого міжнародного симпозиуму «Освіта і здоров'я підростаючого покоління»: Зб. наук. Праць / За ред. Білик В.Г. – Вип. 5. – К.: Алатон, 2023. – 164 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Андрущенко Віктор Петрович – ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, академік НАПН України, Член кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор.

Тимошенко Олексій Валерійович – декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор.

Білик Валентина Григорівна – завідувачка кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін, доктор педагогічних наук, професор кафедри здоров'я, валеології та медико-біологічних дисциплін Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

ISBN 978-617-7834-26-6

активну участь батьків в організації життя дітей.

Уся робота педагогів має бути спрямована на формування здоров'язберігальної компетентності дошкільнят, насамперед створення оптимальних можливостей для реалізації власного потенціалу кожної дитини; забезпечення оздоровчої сутності навчально-виховного процесу; розвиток у дітей відповідно до віку, фізичних якостей (спритності, сили, витривалості)[4]. Адже усі знаємо, що здорову дитину набагато легше виховувати, вона швидше оволодіває необхідними вміннями, навичками, краще пристосовується до змін навколишніх умов.

Висновки. Цілеспрямована робота дошкільного закладу з фізичного виховання,

система навчально-виховних, оздоровчих заходів сприяє формуванню культурно-гігієнічної, здоров'язберігальної компетентності дошкільників, що в кінцевому підсумку забезпечує якісну базову підготовку дітей до школи[8]. Застосування комплексного підходу щодо формування здоров'язберігальної компетентності у дошкільників дає змогу сформувати і розвинути фізичне і духовне здоров'я дитини, активізувати відповідну діяльність у дошкільному закладі і вдома. Впровадження в освітній процес технологій забезпечує позитивний вплив на розвиток мотивації на здоровий спосіб життя, формування знань, умінь, навичок збереження здоров'я та особистого життя.

Список використаних джерел

1. Андрющенко Т.К. Формування здоров'язбережувальної компетентності як соціально-педагогічна проблема / Т.К. Андрющенко // Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки: Пед. науки. – 2012. – № 7. – С. 123-127.
2. Богуш Д.А. Корейський метод Су-Джок / Д.А. Богуш. – Київ: НикаЦентр, 2008. – 64 с.
3. Гаращенко Л.В. Педагогічні умови застосування здоров'язбережувальних методик виховання в дошкільному закладі / Л.В.Гаращенко// Збірник наукових праць Київського університету імені Бориса Грінченка. – 2010. – Ч. 4. – С. 27–34.
4. Кисла О.Ф. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку засобами здоров'язбережувальних технологій / О.Ф. Кисла, А.П. Кошель // Проблеми підготовки сучасного вчителя.- 2014.- №9 (Ч2). – С. 103-106
5. Мельник О. Системний підхід до формування культури здоров'я учасників навчально-виховного процесу/ О. Мельник // Початкова школа. –2005. – № 11. – С. 14-16.
6. Обиденна В. Комплексний підхід до оздоровлення / В. Обиденна, А. Проненко // Дошкільне виховання. – 2010. – № 2. – С. 15-17.
7. Опалко Г.П. Здоров'язбережувальні технології в дошкільному навчальному закладі / Г. П. Опалко // Інтернет-конф. Черкаського обл. ін.-т післядипломної освіти пед. працівників. – Черкаси: ЧОПОПП, 2011. – 10 с.
8. Осипенко Т. Здоров'язбережувальні технології у дошкільному навчальному закладі / Т. Осипенко // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2011. – № 6. – С. 42-48.

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ (В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ)

Терентьєва Наталія Олександрівна

доктор педагогічних наук, професор, Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова віце-президент МАКБЕЗ Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Вже четвертий рік в Україні триває так зване змішане навчання – поєднання очного навчання з он-лайн за допомогою активного впровадження дистанційного формату організації освітнього процесу. Це обумов-

лене об'єктивними причинами – пандемія (з 2019 року) та широкомасштабне вторгнення РФ (з 2022 року) – проте не завжди враховується реальна ситуація в різних регіонах України (блекаут, тимчасово окуповані терито-

рії, активні військові дії, постійні обстріли та бомбардування та ін.). Таке доволі тривале зміщення акцентів в бік дистанційного формату організації освітнього процесу спричинило зниження якості результатів навчання здобувачів освіти різних рівнів. І значної мірою це пов'язано з неспроможністю учнівської та студентської молоді до самостійного навчання / опанування навчального матеріалу, оскільки культура самонавчання та відповідального ставлення до здобуття знань, на жаль, у нашому суспільстві не посідає провідних позицій. Ставлення до освітян та їх праці часто є зневажливим з боку здобувачів освіти та їх батьків, а вимоги до обсягів роботи – не завжди є адекватними.

Зазначимо, що автори переважної більшості статей з питань дистанційної освіти окреслюють її переваги, наголошуючи на можливостях індивідуальної траєкторії навчання та врахуванні особливостей кожного здобувача освіти. А в реальності ми постійно стикаємося з ситуацією, коли освітній процес ігнорується молоддю, а значущість освіти для життєтворчості нівелюється. Тому складно погодитись з перевагами дистанційного навчання. Проте і змішане навчання не є виходом з ситуації зниження якості навчання. Для окремих спеціальностей як змішане так і дистанційне навчання є профанацією підготовки висококваліфікованих фахівців. Це, зокрема медичні, мистецькі, природничі спеціальності, галузь фізичної культури і спорту, військова та безпекова сфери тощо.

Змішане навчання, яке передбачає поєднання офф-лайн і он-лайн занять, практично не можливо організувати в умовах, коли частина студентів (учнів) і викладачів (вчителів) перебуває за кордоном (хто тимчасово, а хто і без бажання повертатися в Україну). Організувати офф-лайн навчання лише для частини студентів окремої спеціальності і курсу не доцільно з точки зору постійного

нагадування щодо необхідності оптимізації організації освітнього процесу. А в умовах постійного скорочення ставок – змішане навчання передбачає збільшення часу зайнятості викладачів без оплати за перепрацювання. Ускладнюється організація змішаного навчання і постійними повітряними тривогами, обстрілами, зміною лінії фронту. Наголосимо, що частина студентської молоді працює, волонтерить, перебуває в лавах ЗСУ, що не сприяє відвідуванню навчальних занять у будь-якому форматі.

Погодимось з переконанням, що для того, хто хоче навчатися, ніщо не може становити перешкод, проте таких з кожним роком все менше і менше. А державні стандарти висувають чіткі й конкретні вимоги до випускників. Отже, будь-який формат організації освітнього процесу має забезпечити принаймні мінімальний рівень відповідності стандартам. Оскільки освіта є запорукою і показником стабільного суспільного розвитку і безпекового стану держави.

У сфері фізичної культури і спорту змішане навчання є можливим за умови коректної побудови освітнього процесу таким чином, щоб загально-теоретичні дисципліни викладались в окремі дні, а практико-орієнтовані (для яких необхідні зали, басейн, стадіон, лабораторії тощо) – в інші. Але надзвичайно складно врахувати графік тренувальної і змагальної діяльності студентів – спортсменів високої кваліфікації та викладачів – діючих спортсменів, тренерів, суддів. І тут змішане навчання з можливістю гнучкого графіку може оптимізувати підготовку студентської молоді у закладах вищої освіти. На жаль, частина ЗВО не дозволяє впровадження гнучкого графіку.

Перспективним змішане навчання може бути за умови розширеної автономії власне групи забезпечення освітніх програм та / або випускових кафедр, що дозволяло б якнайповніше враховувати специфіку фаху.

НАВЧАННЯ БЕЗПЕКИ ТА ЗДОРОВ'Ю В КЛАСИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Тимченко Ганна Миколаївна